

Джошуа Купър Реймо

ЕРАТА НА НЕМИСЛИМОТО

София, 2013

Преводът е направен по изданието:

JOSHUA COOPER RAMO

THE AGE OF THE UNTHINKABLE

WHY THE NEW WORLD DISORDER CONSTANTLY
SURPRISES US AND WHAT WE CAN DO ABOUT IT
LITTLE, BROWN AND COMPANY

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

Copyright © 2009 by Joshua Cooper Ramo

© Ралица Дерилова, превод, 2013

© Издателство „Изток-Запад“, 2013

ISBN 978-619-152-158-6

ДЖОШУА
КУПЪР
РЕЙМО

Ерата на НЕМИСЛИМОТО

Защо новият свтовен безпорядък още ни
изненадва и какво можем да направим

Превод от английски

Ралица Дерилова

На менторите ми

Съдържание

Първа част

Ефектът на пясъчната кула

Първа глава	
Естеството на ерата.....	11
Втора глава	
Старата физика.....	29
Трета глава	
Пясъчната купчина	51
Четвърта глава	
Държава лавина.....	73
Пета глава	
Будвайзер.....	91

Втора част

Дълбока сигурност

Шеста глава	
Машгъп.....	111
Седма глава	
Генералът и милиардерът.....	141
Осма глава	
Управленческите тайни на Хизбула.....	179

Девета глава

Границите на убеждаването 211

Десета глава

Да яздиш земетресението 239

Единайсета глава

Революцията и вие 271

Благодарности..... 281

Избрани източници 283

*ПРОСТЕТЕ ТВЪРДОСТТА НА УБЕЖДЕНИЯТА МИ, КОРЕНЯЩИ
СЕ ДЪЛБОКО В МОИТЕ НАДЕЖДИ ЗА БЪДЕЩЕТО. ТОВА Е
МОЯТ ПРЕДМЕТ. ЗНАМ – ИЛИ ПОНЕ ОТЧАСТИ ЗНАМ – КАК-
ВО ИСКАМ. ЗНАМ – ПРИ ТОВА СЪВСЕМ ЯСНО – ОТ КАКВО
СЕ СТРАХУВАМ.*

Джон Мейнард Кейнс към Дийн Ачесън
Август 1941 г.

Първа част

Ефектът на пясъчната кула

Първа глава

Естеството на ерата

1. Двамата екрана

Гъстото кафе с нагарчащ вкус на прегоряла арабска цикория в двете малки чашки с позлатени ръбове беше изстинало. Седяхме мълчаливо, всеки потънал в собствените си мисли, загледани безучастно в беззвучния телевизионен екран наблизо. Беше ранната есен на 2008 г. и водещите новини, дори и на телевизионната станция, която гледахме – „Ал Манар“, телевизионният канал на Хизбула тук, в Ливан – бяха за световната финансова криза. Около нас цареше покой – летаргията на един ранен следобед, – преди всеки от нас да се завърне отново към нормалния си живот. Когато си тръгне, Фуад ще се заеме отново с работата си на шеф на информационни технологии към Хизбула, партизанска и терористична организация, която, според изказването на един израелски генерал, е „най-добрата в света“ в този вид дейност.

Фуад и аз дълго бяхме обсъждали Корана, бяхме говорили за живота на атентатора самоубиец, избрал да умре като мъченик, за това как се вижда като „вече мъртъв“ човек, който просто прави, каквото му е отредено, преди в избран момент да се възнесе на небето, вероятно от Тел Авив. Бяхме говорили за децата му, за братята и сестрите му. Той ме разпитваше за Китай – страната, в която живее и

която искаше да разбере по-добре. Бях дошъл да се срещна с Фуад, защото при всичките ми взаимодействия с Хизбула през годините, винаги съм бил особено впечатлен и заинтригуван от способността им за креативност и иновации, дори и при дейности с такъв шокиращ край. Пълната им обсебеност да намират все по-добри начини да се бият и да оцеляват под тоталния натиск на израелските атаки винаги ми се е струвала като някакъв пътепоказател, само че никога не успях да измисля какво точно показваше. Показваше, най-малкото, поредица от поражения за израелската армия. През 2006 г. например няма и 500 бойци на Хизбула устояха на израелска атака на 30 000-на армия, запомнена и като една от най-продължителните въздушни атаки в историята на Средния Изток. И за да докажат, че няма шест-пет, в последния ден на войната Хизбула изстреляха точно толкова ракети, колкото бяха изстреляли и в първия.

Знаех, че ако исках да разбера как нашият глобален ред работи и се променя, трябваше отблизо да се запозная с идеите на хора като Фуад, колкото и отблъскващи да бяха. В известен смисъл страстта към иновации и интересът към нови технологии на бойци като Фуад ми напомнят на мои приятели, основали ИТ компании или на други мои познати, управляващи гигантски хедж фондове. Повечето от тях са ми почти връстници, трийсет-четирийсетгодишни хора. И макар за пръв път да ги бях срещнал в ролята си на редактор на международния отдел на сп. „Тайм“, тези хора си останаха интересни и обаятелни за мен, дори и след като реших да напусна журналистиката, именно с цел да усетя по-добре как се променя светът ни, вместо просто да наблюдавам промените и тенденциите от дистанцията на репортера. Бях забелязал, че инстинктът за промяна и пълното владеене на инструменти, можещи да предизвикват сериозни катаклизми, бяха особено живи сред представителите на моето поколение. Това бе поколението, направило от световната мрежа нещо полезно и революционно, бе изградило грамадни и нерегулируеми финансови фирми, бълващи

милиардни печалби, същевременно създаващи рискове за трилиони долари. Същото може да се забележи и сред много от познатите ми китайци, опитващи се да построят икономически и политически ред при непредсказуемите изисквания на непрестанните новости. Промяната е в центъра на целия им живот. Те я търсят и ако се развива твърде бавно, я ускоряват. Действат със самоуважението и куража на хора, вярващи, че се носят по гребена на историческата вълна, довеждаща ги по-близо до каквато мечта ги вълнува най-много, било то универсалното свързване на информацията, или изцяло нови типове правителство. За тях това е процес, в който дестабилизирането на съществуващия ред не само е необходимо, но е и неизбежно. Не може да се поставя етичен еквивалент между престъпленията на Хизбула и, да речем, иновациите на „Гугъл“, но във всяко от тях може да се види действието на мощна енергия: дисбалансът между 500 бойци срещу 30 000 войници или двама студенти, преправящи цялата световна мрежа от спалнята в студентското си общежитие. Тези горещи клетки на иновация привличат най-големите умове на поколението: гениалните финансови математици – към хедж фондовете, компютърните учени – към технологичните фирми и, понякога, към по-тъмни афери. „Електронната ни поща прелива от заявления за постъпване при нас – каза ми Фуад. – Но, разбира се, на някои не им стига куража да попаднат в списъка на заподозрените в извършване на терористична дейност, дори и ако е, за да служат на свята кауза.“

Докато си мислех за бунтовниците, съдейки и по други мои приятели, като костюмарите, работещи в Съвета по национална сигурност на САЩ или в американската армия, или в Ай Би Ем, или в „Тайм Уорнър“, осъзнах, че тези консервативни институции нямат никакъв шанс за конкурентоспособност. Те бяха заключени от горе до долу, от млади до стари и на всяко ниво на бюрократичния си живот в една остаряла и неподдаваща се на промени визия за света.

Както дълбоко обърканият Алън Грийнспан призна пред Конгреса през 2008 г., само няколко седмици, след като аз и Фуад бяхме гледали заедно финансовите новини: „Открих дефект. Не знам колко важен или траен ще бъде. Но съм силно разтревожен от този факт.“ Конгресменът, който го разпитваше, попита: „С други думи, открихте, че вашият възглед за света, вашата идеология, е грешна. Че не работи?“ Грийнспан отговори: „Абсолютно. Именно. Точно това ме шокира. Защото съм правил това вече над четирийсет години с много солидни доказателства, че винаги е работило изключително добре.“

Но и без изказването на Грийнспан човек придобива усещане за обърканата навигация на нашите лидери. Как може президентът на САЩ да обяви една война за спечелена, точно когато напрежението започва да ескалира? Защо руски изстребители отново летят край американските брегове? Как САЩ успяха за по-малко от десетилетие да натрупат близо два трилиона долара дълг към Китай, държава със среден дневен доход от 7 долара на човек? Как стана така, че финансовият министър на Съединените щати, финансист и почти милиардер, можа да каже през май, че най-лошото на кризата е преминало, а през август се оказа въввлечен в яростна борба да спасява световната финансова система? Защо става така, че успяваме да постигнем съгласие по огромно количество въпроси, като глобалното затопляне или разпространението на ядрени оръжия, които трябва да бъдат решени незабавно – а после не отбелязваме никакъв прогрес или направо тръгваме назад?

След като се разделих с Фуад, си спомних за един разговор от преди седмица с приятел, играещ ключова роля в китайската банкова система. Той ми обясни как през 2007 г. заключил собствените си финансови институции, за да избегне именно този вид криза, помитаща днес целия свят. Бил шокиран, каза ми, че Съединените щати не са се усетили, не са действали. Той го бе видял, *усетил* бе зараждащата се криза. Започнах да проумявам, че Хизбула, Китай

и онези мои приятели, работещи на места като „Гугъл“, споделят нещо повече от едната амбиция за промяна. Спомнете си как преди цунамито от 2004 г. животните из цяла Индонезия, Тайланд и Шри Ланка се изкатериха на бегом по възвишенията много преди идването на вълните, убили 250 000 души, как те реагираха на някакъв инстинкт за наближаващ катаклизъм, инстинкт, изтръгнат от собствената ни психика поради това, че сме твърде обградени с удобства. Е, през този следобед, прекаран с Фуад осъзнах, че той и другите, с които бях говорил, бяха някак преоткрили този инстинкт, бяха го усвоили до съвършенство. Във всяка компютърна операция, във всяка тяхна инвестиция, както и в бомбите на атентаторите самоубийци, личи белега на една много по-голяма промяна, за която още тогава са знаели, че неумолимо се приближава към нас.

Вечерта, преди да се срещна с Фуад, страшният и харизматичен лидер на Хизбула, Хасан Насралах, ликуваше, че американското правителство казало на грузинските военни да изучават Хизбула, за да се справят по-ефективно с руснаците. Белият дом да препоръчва тактиките на Хизбула като учебен материал? Не бях сигурен (а няхах и надежда да потвърдя от друг източник), при положение, че се намирах в такава мелница за слухове, каквата е Бейрут, че този така самовъзвеличаващ слух е верен. Но дори и да не беше, не *трябваше* ли да бъде даден именно такъв съвет? Има ли какво да се научи от Фуад и Насралах и тяхната няколкокохиладна страшна армия? Както и да е, ако вие седяхте в Бейрут в онзи есенен ден на 2008 г., гледайки уж недосегаеми мултимилиардни финансови институции да рухват като пясъчни кули на единия телевизионен канал, докато Насралах празнува триумфално въображаемото признание, дадено му от Вашингтон, на другия, поне едно щеше да ви стане ясно: ние твърдо сме пристигнали в ера, в която немислимото е станало, откровено казано, неизбежно.

2. Каскадата

СЕГА СМЕ В НАЧАЛОТО НА ТОВА, КОЕТО МОЖЕ ДА СТАНЕ най-драматичната промяна в международния ред от няколко века насам, най-голямото изменение, откакто европейските държави за пръв път се придвижиха към суверенност чрез Вестфалския мир от 1848 г. Тази промяна е неустоима. Заразна е. Ще се разпростре до всяко кътче на живота ни, до бизнесите ни, банковите ни сметки, надеждите и здравето ни. Изправени сме не пред единична промяна или революция, каквито са краят на Втората световна война или разпадът на Съветския съюз или някоя финансова криза, а пред лавината на непрестанна промяна. Промяна, която ще отслаби и дестабилизира едни досега изглеждащи непоклатими институции и ще издигне привидно слаби институции в позиции на силна власт. Колкото и да не ни се иска, светът ни няма да става по-стабилен или по-разбираем. Накратко, навлизаме в революционна ера. И го правим с идеи, лидери и институции, далеч по-подходящи за свят, който вече е векове зад нас. От друга страна, тази революция създава безпрецедентен разпад и разстройство. Но създава също нови богатства, нова власт, нова надежда и нов световен ред. Революциите, в края на краищата, не произвеждат единствено губеци. Те също така – и това е същността на историята, която искам да предам тук – произвеждат цял нов актьорски състав на исторически шампиони. Тази книга не е история на неизбежната ни обреченост. Тя е ръководство как да се спасим от нея. Това, което ще откриете на следващите страници, е предназначено да бъде декодиращо устройство за недоуменията на настоящия ни свят, за опасната и, както изглежда, разгръщаща се навсякъде магия. И също така, ако я разберете правилно, е начин за всички вас, от осем- до осемдесетгодишни, да осмислите какво означава този свят за вас – и да видите какво и вие можете да направите за него.

За съжаление, независимо дали управляват корпорации, външни министерства или централни банки, някои

от най-големите умове на нашата ера продължават да робуват на стария начин на виждане и мислене. Продължават да действат според погрешните си преценки за света. В известен смисъл, не можем да ги упрекваме. Повечето от тях са расли във време, когато световният ред се е изразявал с прости термини, когато държавите са били определящи, когато знаеш, че връзката между това, което искаш и това, което получаващ, е предсказуема. Расли са с разбирането, че всяка международна криза си има начало и, ако се подходи към нея умело, край. Всички са споделяли възгледа, че разпространяването на капитализма е добро и неизбежно, че демокрацията и технологиите спомагат за стабилизирането на международното положение. Този възглед представлява общия консенсус на елитите, мъдростта на най-големите умове на деня ни, споделяна от женевските заседателни зали до коридорите на британското правителство, до министерството на отбраната във Вашингтон. Тези идеи обаче се провалят и по двата основни критерия на добрата наука: те нито предсказват, нито обясняват нашия свят. Само че твърде много лидери са неспособни да се опълчат срещу тази откъснатост. Липсва им езика, креативността и революционния дух, които нашето време изисква. В много случаи тези хора са силно корумпирани от власт, позиция и престиж. С други думи, оставили сме бъдещето си в ръцете на хора, чиято основна отличителна черта е, че са сащисани от настоящето.

Сумата от погрешните им възгледи вече е произвела трагичен парадокс: мерките, предназначени уж да ни предпазват, правят света още по-рискован и опасен. Най-голямата война в историята срещу тероризма например не само не го елиминира, а само създаде още по-опасни терористи. Опитите за спиране на разпространението на ядрени оръжия само окуражава държавите да ускорят програмите си за производство на атомна бомба. Глобалният капитализъм, целящ да подобри качеството на живот на хората по целия свят, само разшири още повече бездната

между богати и бедни. Решенията във връзка с предотвратяването на финансовата криза, в крайна сметка като че ли гарантираха пристигането ѝ. Екологични техники, разработени за защита на застрашени животински видове, доведоха вместо това до пълното им изчезване. Плановете за мир в Средния Изток произведоха по-малко мир. Пред нас е дълъг списък от подобни огледални проблеми, предизвикателства, в които най-добрите ни намерения и страшните им резултати са се впуснали в ужасяващ огледален танц. Интегритетът на лидерите ни, способността ни да вярваме, че те разбират против какво роптаем – или поне, че ни казват истината – се топи. Защо да вярваме какво ни говорят за войната срещу тероризма, безопасността на храната ни, световната финансова криза или който и да било друг важен въпрос, когато, отново и отново, техните мерки само ни поставят под опасност?

Нищо в текущите дискусии по общите ни проблеми не говори за радикално преосмисляне, подобаващо на днешния ни свят. Има надежда и дори първи намеци за сериозни промени на политическите мерки, но основната архитектура на идеите и теориите, върху които трябва да се опира такава сложна задача, си остава напълно недоразвита. Никакъв дебат за тероризъм, глобално затопляне, оръжия за масово унищожение, икономически хаос или други заплахи не може да е продуктивен без главна стратегия, макар че това днес е единият най-очевидно липсващ компонент. Вместо това, най-вероятният курс за бъдещето ни е най-опасният: дребни промени на съществуващата политика, постепенни промени на институции, които вече се разпадат и неизбежното и вбесяващо увеличаване на броя на провалите. И това ще стане бързо. Едно от нещата, които нашите политици изглежда не разбират, е зашеметяващата скорост, с която настъпват тези епидемични промени: една банка фалира, следват я още петдесет; една държава прави атомна бомба, дузина се опитват да направят същото; един компютър или едно дете хваща вирус и скоростта, с коя-

то се разпространява заразата е неописуема. Мащабността на промените, пред които сме изправени, разпределението на провалите, които най-вероятно са пред нас и неспособността ни да се справяме ефективно с проблеми със стария начин на мислене със сигурност ще ни накара да поставим под въпрос много фундаментални ценности на обществото ни. Дебатът ще включва дори естеството на правителството и демокрацията ни. Тези дебати са важни и легитимни. Но те трябва да се провеждат само в условия на безопасност и увереност. Днес нямаме нито едното, нито другото и това основно неудобство може да доведе до някои ужасни предателства. Щеше да е добре да живеехме във време, когато технологията, капитализмът или демокрацията изличават непредсказуемостта, когато промените могат да бъдат внимателно предвидени и планирани, използвайки логика, родена преди векове. Това е светът, който много политици и експерти по международна и финансова политика се опитват да ни натрапят.

Но в действителност той изобщо не прилича на бъдещето, пред което сме изправени.

3. Виртуозите на момента

Тази книга е историята на един нов начин на мислене. При него сложността и непредсказуемостта са изходните условия, а резултатът е едно различно и полезно виждане за света. Той обяснява защо навсякъде около нас процъфтяват немислими нещастия и – също толкова важно – какво можем да направим по въпроса. Главната теза на книгата не е нищо особено: че в революционна ера на изненади и иновации човек трябва да се научи да мисли и действа като революционер. (За хората, които по време на революция не действат по този начин, си има специална дума: жертви.) Когато казвам, че идеите тук са полезни, то е защото всички

те вече успешно работят в ръцете на хора, процъфтяващи в този нов ред. Концепциите са проверени на практика и са прилагани на места, където последиците от пренебрегването на правилата на новата физика на властта често са катастрофални: банкрути, социален хаос, дори смърт. Докато пътуваме от тренировъчните лагери на Хизбула в Ливан до офисите на инвеститори милиардери в Силициевата долина, докато слушаме думите на един блестящ топшпионин и на един иноватор в Киото, променил света на видеоигрите, ще се убедите, че обединяващото между всички тях е непреклонното им желание да избегнат световни модели, построени с езика на миналото.

Един от уроците на този нов модел е, че можем да впрегнем в работа промяната, която виждаме навсякъде около себе си и ако го направим, ще придобием по-ясно разбиране що за държава трябва да бъдат Съединените щати. В известен смисъл най-амбициозната цел на всяка външна политика – подобряването на живота на колкото може повече хора по света, същевременно осигурявайки собствената си вътрешна безопасност – е по-важна от всякога. Но единственият ни реален шанс да постигнем този резултат, единствената ни надежда да гарантираме човешките права и моралните устои на този свят е чрез използването на съвършено нов език и мислене. Днес като цяло нито сме в безопасност, нито се държим почтено. Това подчертано не е моментът да зарежем благоприличието в полза на чистата власт, нито е време за хладнокръвни и безжалостни сметки, третиращи държавите като че ли са предавки в скоростна кутия, а хората са смазочното им масло. Това поставя някои трудни въпроси по теми като правата и използването на държавна сила.

В дните на класическата външна политика, когато старите правила изглеждаха по-логични, най-добрите държавници, честните признават, че винаги са се стремили да управляват физически закони, които не се поддават на реален контрол и много бързо пращат по дяволите старите идеи.

Това е чувството, което плахо прозира в личните писма и дневници на хора като Метерних, Касълрей, Айзенхауер, Бисмарк (или признанието на един бивш председател на борда на управителите на Федералния резерв). Това не е просто естественото безпокойство на блестящи мъже, открили границата на своята интелигентност. То е по-скоро инстинктивният усет за странната, неразгадаема и сложна магия, надвиснала над световната политика, маркираща границата между триумфа и катастрофата. То е осъзнаване, налагащо постоянна бдителност, дори готовност, стари модели да бъдат отхвърляни в полза на нови. Аугуст Фурние, един от най-големите критици на Метерних, веднъж присмехулно го нарича *ein Virtuoso des Moments* – един виртуоз на моментите. Австрийският принц едва ли би се обидил; най-голямата надежда и на най-добрия държавник е да успее да реагира светкавично на момента. Както пише големият френски държавник от XVII в. Франсоа дьо Калиер: „Няма такова нещо като дипломатически триумф.“ Дори когато си мислиш, че си приключил проблема, ти просто обикновено се намираш едва в началото на следващите. Луис Хол, американски дипломат и стратег от 50-те години на миналия век, веднъж отбелязал, че външната политика не се прави като реакция към света, а по-скоро като реакция към образа на света в главите на хората, взимачи решението. „При положение, че образът е фалшив, действително и философски фалшив – предупреждава Хол, – никакви инженери, колкото и да са кадърни, не могат да изградят стабилна политика върху фалшива основа.“ Нашата представа за днешния свят, конструирана от хора, на които навремето си мислехме, че можем да разчитаме, е фалшива, действително и философски фалшива. Време е да я заменим с представа, която действително работи. За този вид промяна ни трябва рамка, прилягаща на нашия свят – и това ще положи основите за повсеместното лично включване на милиони хора, които ще направят тази промяна полезна, трайна и управляема. Без тези два елемента надеждата за промяна

бързо ще се разтвори в летаргична безпомощност, в най-добрия случай, и в най-лошия – в паника.

4. Погледни през прозореца

Драстичните промени в мисленето са често явление във физическите науки. Всъщност те направо са основополагащи. Мине се не мине известно време и се пръква нова голяма идея или гръмко оповестена от някой гений, или тихо изпъзляла от забутаните кътчета на някоя изследователска лаборатория и мигновено старото мислене става история. Алберт Айнщайн започна такава революция с неговата теория на относителността. Джеймс Уотсън и Франсис Крик сториха същото, когато описаха двойната спирала на ДНК. И фундаменталната промяна да адаптираме старото си мислене към новия свят е нещо подобно. Прилича страшно на объркването на физиците през ХХ в., когато откриха, че физиката на Исак Нютон не обяснява поведението на елементарните частици. Не че Нютон бе отхвърлен изцяло, а по-скоро идеите му бяха разширени с набор от теории, пасващи на сложния субатомен пейзаж. Пренасянето в този микроскопичен свят изискваше революционно мислене и концепции, толкова креативни, че на пръв поглед противоречаха напълно на т.нар. истинска конвенционална физика. Айнщайновата теория на относителността показва, че нютоновите закони трябва да се модифицират за тела, движещи се с висока скорост; същото може да се каже и за нашата международна система. Старите закони на властта, сблъскващи се с много по-бързо движещата се и вътрешно подредена система, вече трябва да бъдат модифицирани.

Такава промяна на парадигмата никак не е лесна. Както датският физик Нилс Бор веднъж казал на приятели: „Ако квантовата механика не ви е шокирала до дън душа, значи изобщо не сте я разбрали.“ Целта на тази книга не е да даде

прости, поднесени на тепсия отговори – кой честен мислител си прави илюзии, че може да отговори на въпроси, които все още са в процес на създаване и терминологията им не присъства в настоящия ни речник? Целта по-скоро е да изследваме нов начин на мислене, едновременно с възникването на проблемите, и да развием нови инстинкти. Някои от изложените тук идеи или идеите, които на вас самите ще хрумнат докато четете тази книга, би трябвало поне мъничко да ви шокират – *Престанете да правите мирни договори, за да постигнете мир в Близкия Изток! Прекроете изцяло Държавния департамент! Оставете неграмотните фермери да управляват сложни програми за здравеопазване!* Но ако се разберат напълно, същите сили, правещи света ни толкова опасен, съдържат необходимите съставки, за да го направим по-безопасен. Във всяко самотелно взривно устройство в Тал Афар, във всяка смърт от неподдаваща се на лекарствено лечение туберкулоза, във всеки трус на глобалните финансови пазари виждаме работата на мощни сили, които, правилно разбрани, са не само нови опасности, но същевременно са извор и на надежда.

НЕ МОЖЕМ ДА ПОДЦЕНЯВАМЕ РАЗЛИКАТА МЕЖДУ СВЕТА ДНЕС И СВЕТА само преди сто години, когато са възникнали много от идеите ни за държавите и глобалната политика. Може да смятаме 1900 г. за началото на модерната ера, но истината е, че тогава светът се е измъчвал здраво и с най-простите аспекти на тази модерност. 60% от европейците и американците по същество са си останали в прединдустриалната епоха, изхранвали са се от земята и урбанизацията е била едва в зачатъка си. Фабриците и поточните линии са били нови дребни изобретения, създали богатство за малцина и нов тип мизерия за останалите. Последвалите вълнения посвятват семената на икономическата дислокация, разцъфнала в социализъм и фашизъм. Да, преходът от аграрност към промишленост е съпроводен също и с взаимосвърза-

ност, транспорт и образование. Тези сили на свой ред спомагат за бързото нарастване на продуктивността, което, в съчетание с по-скорошния преход от промишленост към информация и услуги означава, че днес икономиките удвояват ръста си на всеки 35 години или сегашната икономика е четири пъти по-развита от онази през 1900 г. Но нищо не може да се сравни с промяната в бързината на разпространяване на информацията. Преди 150 години писмото, изпратено по пощенската каруца е придвижвало информацията със скорост около 0,003 бита/сек (средното писмо е носело да речем 10 килобайта информация, макар че тази мярка тогава не е съществувала). През 60-те години на миналия век същите 10 килобайта са се движели с около 300 бита/сек. Днешните глобални телекомуникационни кабели предават със скорост от милиарди бита в секунда,кратно увеличение на скоростта на предаването на информация в сравнение с преди 150 години е многомилиардно.

Тези тенденции следват кривата на „хокейния стик“, както интернетните изследователи я наричат: започват бавно и после изведнъж рязко се ускоряват. И макар да си мислим, че сме в края на някакъв исторически процес, наречен „модернизация“, за по-голямата част от света това е едва началото. Днес само десет от 50-те най-големи градове в света са в Европа и Северна Америка. И навсякъде около нас се роят нови актьори, включващи се в мешавицата, навремето оптимистично наричана световен ред. Държавите имат все по-малко значение, взаимовръзките правят много трудно директното проследяване на причината (жилищна ипотека) и следствието (спадането на цената на петрола) и, както вече видяхме, най-прекрасно звучащите ни политически мерки отново и отново постигат точно обратния ефект.

Учените наричат тези системи „сложни“, защото вътрешната им динамика не се описва лесно с думи и често е непредсказуема. Промените в сложните системи, било то екосистеми или стокови борси, не стават гладко и по-

степенно, а като верижни и бързи катастрофални събития. Затова не е изненадващо, че такива системи много трудно се поддават на управление или на външно програмиране. Те също противоречат на класическия физически подход, който асоциираме с Аристотел и Нютон, почиващ на идеята, че светът може да се сведе до основни строителни блокове, от които може да се сглоби всичко.

Ако попиташ учен, занимаващ се със сложни системи: „Какво е сложна система“, той ще ти отвърне: „Погледни през прозореца!“ Облаците, планините, реките, целият раздвижен и впечатляващ пейзаж на нашия свят са израз на резултатите на непредвидими взаимодействия. Пер Бак, забележителен учен, с когото ще се запознаем скоро, веднъж обясни значението на сложността с думите: „Повечето феномени около нас са доста далеч от основните физически закони.“ С което иска да каже, че което виждаш през прозореца си, не може да се обясни със законите на енергията или движението, на които се облягат повечето физици. Тези явления изискват скок към по-сложна и по-прикрита логика. Бак обича да разказва един популярен сред учените бунтари виц за фермера, който наел теоретичен физик да му даде акъл как да увеличи млеконадоя от кравите си. Физикът дошъл, огледал на място цялата ферма, говорил подробно с фермера, изчезнал за няколко години и един ден пристигнал с добрата новина, че е открил отговора. „Представи си – започнал той, – че кравата е сферична...“ Проблемът на Бак със старото научно мислене е, че всичко започва с подобни презумпции и преопростявания. По-нататък в книгата ще се занимаем по-подробно със сложните системи, но засега трябва просто да помните, че най-отличителното им качество е раздялата с идеята, че светът ни може да бъде сведен до прости модели, че реалната му динамика прави предсказването на изхода почти невъзможно и че за тях се иска различен начин на мислене. Те разбиват на пух и прах надеждата на горкия Алън Грийнспан, че целият му богат четирийсетгодишен опит е надежден предсказател на бъдещето.

„Поведението на сложните системи – пише Бак – може да е катастрофално, като една тяхна част може да засегне много други и да произведе ефекта на доминото. Земната кора се пропуква по същия начин и създава земетресения, понякога изключително мощни.“ Това е светът ни днес, пълен с пълзящи пукнатини и изненадваща енергия. Радикалната промяна в една област води до радикална промяна в друга. Простите взаимодействия, лесно предвидимите динамики са точно толкова често срещани, колкото и сферичните крави. Но експлодиращата навсякъде около нас заразна енергия на промяната *може* да бъде впрегната в работа. Може да бъде разбрана и използвана от всички нас. Вярно е, че повече не можем да разчитаме единствено на държавите, компаниите и армиите си да ни гарантират безопасност и че трябва поне частично сами да поемем част от тази отговорност. Но, както ще видим, тази промяна ни дава шанс да подобрим драстично живота си и планетата, която ще оставим след себе си. Предполагам, че ако сте леко изнервени от пълното неразбиране от страна на лидерите ни на финансовия ред и гражданската защита, сигурно ви е боднала и морална тревога: как е възможно най-елементарни въпроси на човешкото достойнство да са толкова трудни за разрешаване? Както ще видим, сега един истински динамичен и точен възглед за властта ни предлага не само по-надежден, а – най-важното – по-достоеен начин да ангажираме света.

Преди да направим скока към новия модел, бих искал да започнем с физиката, лежаща в основата на нашия възглед за света. Ще видим откъде са дошли идеите ни за властта, докъде са ни довели и после ще разгледаме един различен модел, който по-добре инкорпорира неизбежната динамика и новост. После ще се огледаме добре, за да придобием по-ясна представа за внезапно съзряните опасности и възможности, *немислимото*, станало *мислимо*. След това, във втората част на книгата, ще разгледаме един подход към бъдещето, наречен от мен „дълбока сигурност“. Това е начин

на виждане, мислене и действие, който взима най-доброто от правилата на революционните сили и ги комбинира със задълженията и отговорностите на властта, в която сме облечени. Това е революционен подход към революционна ера, целящ завръщането към истинска сигурност и просперитет. Сега ни трябва – както на света, така и на всеки човек поотделно – начин на живот, наподобяващ силно глобална имунна система: винаги в готовност, способна да се справя с неочакваното, динамична като самия свят. Иммунната система не може да предотврати настъпването на болест, но без нея и най-малкото микробче ще доведе до фатален изход. Идеята за дълбоката сигурност като имунна система е ценна също и защото залогът е възможно най-високият. Проблемите, с които не можем да се справим сега, от ядреното въоръжаване до глобалното затопляне и възхода на нови и гневни сили са исторически и цената им неминуемо ще бъде плащана с живота и смъртта на десетки милиони хора.

Скоро след края на Втората световна война Джордж Кенан, според някои най-големият геостратег на ХХ в., се затворил в Националната военна академия за цяла година, в която само седял, мислел и преподавал. Животът му иначе бил пълноценен и пълен с приключения, но по-късно споделил, че най-въълнуващото време била годината, прекарана в офиса във „Форт Макнеър“, когато гледал през прозореца и се опитвал да проумее свят, чийто ред едва започвал да прозира. „Днес не можеш дори добро да направиш, ако не си готов да упражниш своя дял власт, да поемеш своя дял отговорност, да направиш своя дял грешки и да поемеш своя дял рискове“, казва той в една от тринайсетте си великолепни лекции през тази година. Виждам, казал той, феноменално неотложната нужда да започнем да мислим за властта по нов начин. Това, в известен смисъл, е кръстопътят, на който и днес стоим, в нужда от свежи мащабни идеи. Не предлагам незабавно да изхвърлим идеи и институции – подобен ход само ще ни докара още повече проблеми. Но

веднага трябва да започне бърза, постоянна и непрекъсната реформа и иновация, така че след пет, най-много десет години, да имаме нова революционна архитектура на финансите, околната среда и държавната сигурност, изградена с нов език и пълна с нови умове. Сега е най-интересният възможен момент да работим в международната политика, да мислим дълбоко за силите, напълно преобразяващи света ни, да се опитаме да променим корпорациите, в които работим или общностите, в които живеем. Само след няколко десетилетия начинът, по който виждаме света ще е различен – в резултат на цунамито, чиито вибрации почувствах онзи ден, докато сърбах кафе с Фуад. Пред нас е живителната възможност за откриване и преоткриване.

SELECTED SOURCES

CHAPTER ONE THE NATURE OF THE AGE

Edmund L. Andrews. "Greenspan Concedes Error on Regulation." *New York Times*, October 3, 2008.

Per Bak. *How Nature Works: The Science of Self-Organized Criticality*. New York: Copernicus, 1996.

August Fournier. *Napoleon I: A Biography*. Translated by Annie Elizabeth Adams. London: Longmans, Green and Co., 1911.

Alexander L. George. "The 'Operational Code': A Neglected Approach to the Study of Political Leaders and Decision-Making." *International Studies Quarterly* 13, no. 2 (June 1969): 190-222.

Louis Halle. *American Foreign Policy*. London: G. Allen, 1960.

Francis Heylighen. "Technological Acceleration." March 1998 at Principia Cybernetica Web, pespmc1.vub.ac.be.

George F. Kennan. "Diplomacy Without Diplomats?" *Foreign Affairs* (September-October 1997).

George F. Kennan. "Measures Short of War: The George F. Kennan Lectures at the National War College, 1946-47." Available at ndu.edu.

CHAPTER TWO THE OLD PHYSICS

Dean Babst. "A Force for Peace." *Industrial Research* 14 (April 1972).

Peter J. Boettke, Christopher J. Coyne, and Peter T. Leeson. "High Priests and Lowly Philosophers: The Battle for the Soul of Economics." *Case Western Law Review* 56, no. 3 (spring 2006): 551-568.

Bruce Bueno de Mesquita, James D. Morrow, Randolph Siverson, and Alastair Smith. "An Institutional Explanation of the Democratic Peace." *American Political Science Review* 93, no. 4 (December 1999): 791-807.

Margit Bussmann and Gerald Schneider. "When Globalization Discontent Turns Violent: Foreign Economic Liberalization and Internal War." *International Studies Quarterly* 51 (2007): 79-97.

E. H. Carr. *The Twenty Years' Crisis: An Introduction to the Study of International Relations*. New York: Palgrave Macmillan, 2001.

Inis L. Claude, Jr. "The Common Defense and Great-Power Responsibilities." *Political Science Quarterly* 101, no. 5, Reflections on Providing for "The Common Defense" (1986): 719-732.

Raymond Cohen. "Pacific Unions: A Reappraisal of the Theory That

'Democracies Do Not Go to War with Each Other.'" *Review of International Studies* 20 (July 1994).

Michael C. Desch. "America's Liberal Illiberalism: The Ideological Origins of Overreaction in U.S. Foreign Policy." *International Security* 32, no. 3 (winter 2007-2008): 7-43.

Michael C. Desch. "Democracy and Victory: Why Regime Type Hardly Matters." *International Security* 21, no. 2 (fall 2002): 5-47.

Bernard I. Finel and Kristin M. Lord. "The Surprising Logic of Transparency." *International Studies Quarterly* 43 (1999): 315-339.

Christoph Frei. *Hans J. Morgenthau: An Intellectual Biography*. Baton Rouge: Louisiana State University, 2001.

Azar Gat. "The Democratic Peace Theory Reframed: The Impact of Modernity." *World Politics* 58 (October 2005): 73-100.

Robert Gilpin. "The Richness of the Tradition of Political Realism." In *Neorealism and Its Critics*. Edited by Robert Keohane. New York: Columbia University Press, 1986.

Nicolas Guilhot. "The Realist Gambit: Postwar American Political Science and the Birth of IR Theory." *International Political Sociology* 2 (2008): 281-304.

Friedrich August von Hayek. "The Pretence of Knowledge." The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel 1974—Prize Lecture—Lecture to the memory of Alfred Nobel, December 11, 1974, atnobelprize.org.

Ole R. Holsti. "The Belief System and National Images: A Case Study." *The Journal of Conflict Resolution* 6, no. 3, Case Studies in Conflict (September 1962): 244-252.

Samuel P. Huntington. "American Ideals versus American Institutions." *Political Science Quarterly* 97, no. 1 (spring 1982): 1-37.

Robert Jervis. "Hans Morgenthau, Realism, and the Scientific Study of International Relations." *Social Research* 61 (winter 1994): 853-854.

Robert Jervis. *Perception and Misperception in International Politics*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1976.

Cedric Jourde. "The International Relations of Small Neoauthoritarian States: Islamism, Warlordism, and the Framing of Stability." *International Studies Quarterly* 51 (2007): 481-503.

Miles Kahler. "Rationality in International Relations." *International Organization* 52, no. 4, International Organization at Fifty: Exploration and Contestation in the Study of World Politics (autumn 1998): 919-941.

Robert O. Keohane. "The Globalization of Informal Violence, Theories of World Politics, and the 'Liberalism of Fear.'" *Dialog-IO* (spring 2002): 29-43.

David A. Lake. "Fair Fights? Evaluating Theories of Democracy and Victory." *International Security* 28, no. 1 (summer 2003): 154-167.

Zeev Maoz. "The Controversy over the Democratic Peace: Rearguard Action or Cracks in the Wall?" *International Security* 22, no. 1 (1997).

John J. Mearsheimer. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W. W. Norton & Company, 2003.

Jennifer Mitzen. "Reading Habermas in Anarchy: Multilateral Diplomacy

and Global Public Spheres." *American Political Science Review* 99, no. 3 (August 2005).

Jonathan Monten. "Thucydides and Modern Realism." *International Studies Quarterly* 50 (2006): 3-25.

Hans J. Morgenthau. *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*. New York: Knopf, 1949.

Hans J. Morgenthau. *Scientific Man vs. Power Politics*. Chicago: University of Chicago Press, 1946.

Harold Nicolson. *The Congress of Vienna*. New York: Harcourt, Brace and Company, 1946.

Brian C. Rathbun. "Uncertain about Uncertainty: Understanding the Multiple Meanings of a Crucial Concept in International Relations Theory." *International Studies Quarterly* 51 (2007): 533-557.

Richard S. Ruderman. "Democracy and the Problem of Statesmanship." *The Review of Politics* 59, no. 4 (autumn 1997): 759-787.

Scott Turner. "Global Civil Society, Anarchy and Governance: Assessing an Emerging Paradigm." *Journal of Peace Research* 35, no. 1 (January 1998): 25-42.

Ole Waever. "The Sociology of a Not So International Discipline: American and European Developments in International Relations." *International Organization* 52 (1998): 687-727.

Kenneth Waltz. "Structural Realism after the Cold War." In *America Unrivaled: The Future of the Balance of Power*. Edited by G. John Ikenberry. Ithaca, NY: Cornell University Press, 2002.

Wesley W. Widmaier. "Constructing Foreign Policy Crises: Interpretive Leadership in the Cold War and War on Terrorism." *International Studies Quarterly* 51 (2007): 779-794.

Arnold Wolfers. "'National Security' as an Ambiguous Symbol." *Political Science Quarterly* 67, no. 4 (December 1952): 481-502.

Fareed Zakaria. "Realism and Domestic Politics: A Review Essay." *International Security* 17: 177-198.

CHAPTER THREE THE SANDPILE

W. Brian Arthur. "The End of Certainty in Economics." In *The Biology of Business*. Edited by J. H. Clippinger. Newark, NJ: Jossey-Bass Publishers, 1999.

P. Bak and K. Chen. "Self-Organized Criticality." *Scientific American* 264, no. 1 (1991): 46-53.

Jacqueline Best. "Ambiguity, Uncertainty, and Risk: Rethinking Indeterminancy." *International Political Sociology* 2 (2008): 355-374.

"Countering Bioterrorism: The Role of Science and Technology." Panel on Biological Issues, Committee on Science and Technology for Countering Terrorism, Institute of Medicine, the National Academy of Sciences.

Monica Czwarano. "Misjudging Islamic Terrorism: The Academic Community's Failure to Predict 9/11." *Studies in Conflict & Terrorism* 29 (2006): 657-678.

Paul K. Davis and Brian Michael Jenkins. "Deterrence and Influence in

Counterterrorism: A Component in the War on Al Qaeda." RAND, 1997.

Dennis M. Egan. "The Challenge of Biological Terrorism." *Journal of Homeland Security and Emergency Management* 1, issue 2 (2006): article 12.

T. X. Hammes. "Fourth Generation Warfare Evolves, the Fifth Generation Emerges." *Military Review* (May-June 2007).

Michael I. Handel. "The Yom Kippur War and the Inevitability of Surprise." *International Studies Quarterly* 21, no. 3 (September 1977): 461-502.

G. A. Held, D. H. Solina, H. Solina, D. T. Keane, W. J. Haag, P. M. Horn, and G. Grinstein. "Experimental Study of Critical-Mass Fluctuations in an Evolving Sandpile." *Physical Review Letters* 65: 1120-1123.

C. S. Holling. "Understanding the Complexity of Economic, Ecological, and Social Systems." *Ecosystems* 4 (2001): 390-405.

Brian M. Jenkins. "Defense Against Terrorism." *Political Science Quarterly* 101, no. 5, Reflections on Providing for "The Common Defense" (1986): 773-786.

Simon Levin. "Complex Adaptive Systems: Exploring the Known, the Unknown and the Unknowable." *Bulletin of the American Mathematical Society* 40, no. 1 (2003): 3-19.

Simon Levin. *Fragile Dominion: Complexity and the Commons*. Reading, MA: Perseus Publishing, 1999.

"Making the Nation Safer: The Role of Science and Technology in Countering Terrorism." Report of the National Academy of Sciences, 2002.

William Wohlforth. "The Stability of a Unipolar World." *International Security* 24, no. 1 (summer 1999): 5-41.

CHAPTER FOUR AVALANCHE COUNTRY

John Lewis Gaddis. *The Cold War: A New History*. New York: Penguin Press, 2005.

John Lewis Gaddis. "International Relations Theory and the End of the Cold War." *International Security* 17, no. 3 (winter 1992-1993): 6.

John Lewis Gaddis. *Strategies of Containment: A Critical Appraisal of American National Security Strategies During the Cold War*. New York: Oxford University Press, 2005.

John Lewis Gaddis. *Surprise, Security, and the American Experience*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2004.

John Lewis Gaddis. *We Now Know: Rethinking Cold War History*. New York: Oxford University Press, 1998.

Andrei Grachev. *Final Days: The Inside Story of the Collapse of the Soviet Union*. Boulder, CO: Westview Press, 1996.

William D. Jackson. "Soviet Reassessment of Ronald Reagan, 1985-1988." *Political Science Quarterly* 113, no. 4 (winter 1998-1999): 617-644.

David Kotz with Fred Weir. *Revolution from Above: The Demise of the Soviet System*. New York: Routledge, 1997.

Mark Kramer. "The Reform of the Soviet System and the Demise of the Soviet State." *Slavic Review* 63, no. 3 (autumn 2004): 505-512.

Robert M. May, Simon A. Levin, and George Sugihara. "Complex Systems: Ecology for Bankers." *Nature* 451 (February 21, 2008): 893-895.

Joseph S. Nye. *Bound to Lead: The Changing Nature of American Power*. New York: Basic Books, 1991.

Joseph S. Nye. "Soft Power." *Foreign Policy* no. 80 (autumn 1990): 153-171.

CHAPTER FIVE BUDWEISER

Karen Ruth Adams. "Attack and Conquer?" *International Security* 28, no. 3 (winter 2003-2004): 45-83.

Richard B. Andres, Craig Wills, and Thomas E. Griffith, Jr. "Winning with Allies: The Strategic Value of the Afghan Model." *International Security* 30, no. 3 (winter 2005-2006): 124-160.

Chinese Views of Future Warfare. Edited by Michael Pillsbury, U.S. G.P.O., Supt. of Docs., Congressional Sales Office. Revised edition, 1998.

James W. Davis, et al. "Taking Offense at Offense Defense Theory." *International Security* 21, no. 3 (winter 1998-1999): 179-206.

Johan Eriksson and Giampiero Giacomello. "The Information Revolution, Security, and International Relations: (IR)relevant Theory?" *International Political Science Review* 21, no. 3 (2006): 221-244.

Robert Jervis. "Cooperation under the Security Dilemma." *World Politics* 30, no. 2 (January 1978): 167-214.

Alastair Johnston. "China's New 'Old Thinking': The Concept of Limited Deterrence." *International Security* 20, no. 3 (winter 1995-1996).

Martin Kramer. "The Moral Logic of Hizballah." In *Origins of Terrorism: Psychologies, Ideologies, Theologies, States of Mind*. Edited by Walter Reich. New York: Cambridge University Press, 1990.

David Lei. "China's New Multi-Faceted Maritime Strategy." *Orbis* 52, issue 1 (2008).

Keir Lieber. "Grasping the Technological Peace: Offense Defense Balance and International Security." *International Security* 25, no. 1 (summer 2000): 71-104.

Andrew Mack. "Why Big Nations Lose Small Wars." *World Politics* 27, no. 2 (January 1975): 175-200.

Angel Rabasa, et al. "Beyond Al-Qaeda: The Global Jihadist Movement." RAND, 2006.

Scott D. Sagan. "1914 Revisited: Allies, Offense, and Instability." *International Security* 11, no. 2 (fall 1986): 151-175.

Jack Snyder. "Civil-Military Relations and the Cult of the Offensive, 1914 and 1984." *International Security* 9, no. 1 (summer 1984): 108-146.

Martin van Creveld. *The Transformation of War*. New York: Free Press, 1991.

Stephen Van Evera. "The Cult of the Offensive and the Origins of the First World War." *International Security* 9, no. 1 (summer 1984): 108-146.

Stephen Van Evera. "Offense, Defense and the Causes of War." *International Security* 22, no. 4 (spring 1998): 5-43.

Frank Zagare and D. Marc Kilgour. "Asymmetric Deterrence." *International*

Studies Quarterly 37, no. 1 (March 1993): 1-27.

Mao Zedong. *On Guerrilla Warfare*. Translated by Samuel Griffith. New York: Praeger, 1961.

CHAPTER SIX MASHUP

Ulrich Beck. "War Is Peace: On Post-National War." *Security Dialogue* 36, no. 5 (2005).

Ulrich Beck and Mark Ritter. *Risk Society: Towards a New Modernity*. Newbury Park, CA: Sage, 1992.

Seyom Brown. "An End to Grand Strategy." *Foreign Policy* no. 32 (autumn 1978): 22-46.

John Lewis Gaddis. "A Grand Strategy of Transformation." *Foreign Policy* no. 133 (November-December 2002): 50-57.

Stephen Kern. *The Culture of Time and Space, 1880-1918*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2003.

John Maynard Keynes. *The Economic Consequences of the Peace*. New York: Harcourt, Brace and Howe, 1920.

Walter Lippmann. *Public Opinion*. New York: Harcourt, Brace and Company, 1922.

Harold G. Nicolson. *Peacemaking, 1919*. Boston: Houghton Mifflin, 1933.

Carl E. Schorske. *Fin-de-siecle Vienna: Politics and Culture*. New York: Vintage, 1981.

Gertrude Stein. *Picasso*. New York: Dover Publications, 1984.

Bijal Trivedi. "Toxic Cocktail." *New Scientist* (September 1, 2007): 44.

CHAPTER SEVEN THE GENERAL AND THE BILLIONAIRE

Deborah G. Barger. "Toward a Revolution in Intelligence Affairs." RAND, 2005.

Sir Isaiah Berlin. *The Hedgehog and the Fox*. New York: Simon & Schuster, 1953.

Paul K. Davis. "Strategic Planning Amidst Massive Uncertainty in Complex Adaptive Systems: The Case of Defense Planning." RAND Graduate School, 2006.

David C. Gompert and Jeffrey A. Isaacson. "Planning a Ballistic Missile Defense System of Systems: An Adaptive Strategy." RAND, 1999.

Michael I. Handel. "The Yom Kippur War and the Inevitability of Surprise." *International Studies Quarterly* 21, no. 3 (September 1977): 461-502.

Richard Nisbett. *The Geography of Thought*. New York: Simon & Schuster, 2004.

Philip Tetlock. *Expert Political Judgment: How Good Is It? How Can We Know?* Princeton, NJ: Princeton University Press, 2005.

Masako Watanabe. "Styles of Reasoning in Japan and the United States: Logic of Education in Two Cultures." Ph.D. Thesis at Academic Commons.

CHAPTER EIGHT THE MANAGEMENT SECRETS OF HIZB'ALLAH

Brad Allenby and Jonathan Fink. "Toward Inherently Secure and Resilient

Societies." *Science* 309, no. 5737 (August 2005): 1034-1036.

Derek Armitage and Derek Johnson. "Can Resilience Be Reconciled with Globalization and the Increasingly Complex Conditions of Resource Degradation in Asian Coastal Regions?" *Ecology and Society* 11, no. 1 (2006): 2. Daniel Barbee. "Disaster Response and Recovery: Strategies and Tactics for Resilience." *Journal of Homeland Security and Emergency Management* 4, issue 1 (2007): article 11.

Johan Colding. "Ecologists as the New Management Elite?" *Ecology and Society* 4, no. 2 (2000).

Anne-Sophie Crepin. "Using Fast and Slow Processes to Manage Resources with Thresholds." *Environmental & Resource Economics* 36 (2007): 191-213.

Thomas Dietz, Elinor Ostrom, and Paul C. Stern. "The Struggle to Govern the Commons." *Science* 302 (2003): 1907-1912.

Lance H. Gunderson and C. S. Holling. *Panarchy: Understanding Transformations in Human and Natural Systems*. Washington, DC: Island Press, 2002.

Francis Heylighen. "The Science of Self-Organization and Adaptivity." Center "Leo Apostel," Free University of Brussels, Belgium.

C. S. Holling. "Resilience and Stability of Ecological Systems." *Annual Review in Ecology and Systematics* 4 (1973): 1-23.

C. S. Holling. "The Resilience of Terrestrial Ecosystems: Local Surprise and Global Change." In *Sustainable Development of the Biosphere*. Edited by W. C. Clark and R. E. Munn. New York: Cambridge University Press, 1986.

C. S. Holling. "Understanding the Complexity of Economic, Ecological, and Social Systems." *Ecosystems* 4 (2001): 390-405.

Brian A. Jackson, et al. "Economically Targeted Terrorism." RAND, 2007.

John Kambhu, Scott Weidman, and Neel Krishnan. "New Directtbnns for Understanding Systemic Risk: A Report on a Conference Cosponsored by the Federal Reserve Bank of New York and the National Academy of Sciences" (2004).

Henry Kissinger. *The Necessity for Choice: Prospects of American Foreign Policy*. New York: Anchor, 1962.

P. A. Larkin. "An Epitaph for the Concept of Maximum Sustained Yield." *Transactions of the American Fisheries Society* (January 1977).

P. H. Liotta. "Boomerang Effect: The Convergence of National and Human Security." *Security Dialogue* 33 (2002): 473.

Per Olsson. "Shooting the Rapids: Navigating Transitions to Adaptive Governance of Social-Ecological Systems." *Ecology and Society* 11, no. 1 (2006).

Martin Scheffer, et al. "Slow Responses of Societies to New Problems: Causes and Costs." *Ecosystems* 6, no. 5 (August 2003): 493-502.

CHAPTER NINE THE LIMITS OF PERSUASION

Ephraim Asculai. "Rethinking the Nuclear Non-Proliferation Regime." Jaffee Center for Strategic Studies, monograph 70 Qune 2004).

Simon Atkinson and James Moffat. "The Agile Organization: From Informal Networks to Complex Effects and Agility." U.S. Department of Defense (2005), at dodccrp.org.

Nora Bensahel, et al. "After Saddam: Pre-War Planning and the Occupation

of Iraq.” RAND, 2008.

Jarret M. Brachman and William F. McCants. “Stealing Al Qaeda’s Play-book.” *Studies in Conflict & Terrorism* 29 (2006): 309-321.

Carl von Clausewitz. *On War*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1989.

ErikJ. Dahl. “Warning of Terror: Explaining the Failure of Intelligence Against Terrorism.” *The Journal of Strategic Studies* 28, no. 1 (February 2005): 31-55.

Paul K. Davis. “Effects-Based Operations: A Grand Challenge for the Analytical Community.” RAND, 2001.

Michael Dillon. “Network Society, Network-Centric Warfare and the State of Emergency.” *Theory, Culture & Society* 19, no. 4 (2002): 71-79.

Robert Herndon, et al. “Effects-Based Operations in Afghanistan: The CJTF-180 Method of Orchestrating Effects to Achieve Objectives.” *Field Artillery* (January-February 2004).

Michael Horowitz and Stephen Rosen. “Evolution or Revolution.” *The Journal of Strategic Studies* 28, no. 3 (June 2005): 437-448.

Stephen Hosmer. “Why the Iraqi Resistance Was So Weak.” RAND, 2007.

Robert Hunter, et al. “Integrating Instruments of Power and Influence, Lessons Learned.” RAND, 2008.

Francois Jullien. *Detour and Access*. Translated by Sophie Hawkes. New York: Zone Books, 2000.

Francois Jullien. *The Propensity of Things*. Translated by Janet Lloyd. New York: Zone Books, 1995.

Dan Kaminsky. “Dan Kaminsky on the DNS Bug of 2008 at O’Reilly FOO Camp.” Available at youtube.com.

David Lane and Robert Maxfield. “Foresight, Complexity and Strategy.” Conference Paper, December 1995.

Thomas Melia. “How Terrorism Affects American Diplomacy.” Institute for the Study of Diplomacy, 2005.

Thomas Metz, et al. “Massing Effects in the Information Domain: A Case Study in Aggressive Information Operations.” *Military Review* (English) (May-June 2006).

David Ochmanek and Lowell H. Schwartz. “The Challenge of Nuclear Armed Regional Adversaries.” RAND, 2008.

V. P. Osterberg. “Military Theory and the Concept of Jointness: A Study of Connection.” Monograph of Fakultet for Strategi og Militaere Operationer, 2004.

David Pendall. “Effects-Based Operations and the Exercise of National Power.” *Military Review* (January-February 2004).

Edward Allen Smith. “Complexity, Networking, and Effects-Based Approaches to Operations.” U.S. Department of Defense (2006), monograph at dodccrp.org.

CHAPTER TEN RIDING THE EARTHQUAKE

John Arquilla and David Ronfeldt. “Swarming and the Future of Conflict.”

RAND, 1997.

Yochai Benkler. "Coase's Penguin." *Yale Law Journal* 112 (2002).

Raymond E. Miles, et al. "Organizing in the Knowledge Age: Anticipating the Cellular Form." *Academy of Management Executives* 11, no. 4(1997). Barry R. Posen. "Command of the Commons: The Military Foundation of U.S. Hegemony." *InternationalSecurity* 28, no. 1 (summer 2003): 5-46.

Eric Raymond. *The Cathedral and the Bazaar*. Cambridge, MA: O'Reilly, 1999.

Ricardo Semler. "Managing Without Managers." *Harvard Business Review* (September-October 1989).

Ricardo Semler. "Why My Former Employees Still Work for Me." *Harvard Business Review* (January-February 1994).

Roberto Unger. "The Future of the Left and Economic Policy." Miliband Lecture, 2006.

Roberto Unger. *What Should the Left Propose?* New York: Verso, 2005.

Eric von Hippel. *Democratizing Innovation*. Cambridge, MA: MIT Press, 2005.